NN 50/2018 (1.6.2018.), Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava

HRVATSKA ENERGETSKA REGULATORNA AGENCIJA

1004

Na temelju članka 91. stavka 3. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 18/18) Hrvatska energetska regulatorna agencija je na sjednici Upravnog vijeća održanoj 29. svibnja 2018. donijela

MREŽNA PRAVILA

PLINSKOG DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila) uređuje se opis distribucijskog sustava, razvoj, građenje i održavanje distribucijskog sustava, upravljanje distribucijskim sustavom, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, priključenje na distribucijski sustav, sadržaj uredno podnesenog zahtjeva za priključenje, ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja distribucijskog sustava, uvjeti za primjenu ograničenja ili prekida isporuke plina, postupci utvrđivanja i obračuna neovlaštene potrošnje plina, naknada štete, objava podataka i razmjena informacija, izrada i ažuriranje standardnih profila potrošnje i mjerna pravila.

Članak 2.

Ova Mrežna pravila dužan je primjenjivati investitor priključka, krajnji kupac, ovlašteni izvođač priključka, ovlašteni izvođač plinske instalacije, treća osoba koja izvodi radove u zaštitnom pojasu, korisnik sustava, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, operator distribucijskog sustava, organizator zatvorenog distribucijskog sustava, operator transportnog sustava, operator sustava skladišta plina, proizvođač prirodnog plina i operator tržišta plina.

Članak 3.

(1) Ova Mrežna pravila odnose se na distribucijske sustave namijenjene distribuciji prirodnog plina, isparenog ukapljenog naftnog plina, miješanog ukapljenog naftnog plina, bioplina i plina iz biomase.

(2) Distribucijski sustavi kojima se distribuira prirodni plin, ispareni ukapljeni naftni plin, miješani ukapljeni naftni plin, bioplin ili plin iz biomase moraju biti međusobno fizički odvojeni na način da je onemogućeno miješanje različitih vrsta plina.

(3) Dozvoljeno je umješavanje bioplina, plina iz biomase i drugih vrsta plina s prirodnim plinom, samo ako se te vrste plina mogu tehnički i sigurno dodavati u tok prirodnog plina te ako se dobivena smjesa plina može tehnički i sigurno distribuirati kroz distribucijski sustav.

(4) Smjesa plina iz stavka 3. ovoga članka treba odgovarati standardnoj kvaliteti prirodnog plina propisanoj Općim uvjetima opskrbe plinom.

(5) Umješavanje plina iz stavka 3. ovoga članka odobrava operator distribucijskog sustava.

Definicije i izrazi

Članak 4.

(1) Izrazi koji se koriste u ovim Mrežnim pravilima imaju značenje utvrđeno zakonima kojima se uređuje energija, regulacija energetskih djelatnosti i tržište plina, područje prostornog uređenja, gradnje i građevnih proizvoda, područje držanja, skladištenja i prometa zapaljivim plinovima, područje zaštite od požara i eksplozija, te područje mjeriteljstva, kao i propisa donesenih na temelju tih zakona.

(2) U ovim Mrežnim pravilima koriste se i izrazi koji u smislu ovih Mrežnih pravila imaju sljedeće značenje:

1. *energetska suglasnost* – dokument kojim se utvrđuje pravo na priključni kapacitet obračunskog mjernog mjesta, a koji na zahtjev podnositelja zahtjeva za izdavanje energetske suglasnosti za priključenje na distribucijski sustav izdaje operator distribucijskog sustava,

2. *energetski uvjeti* – dokument kojim se utvrđuje mogućnost priključenja na distribucijski sustav i priključni kapacitet građevine, a koji na zahtjev podnositelja zahtjeva za izdavanje energetskih uvjeta za priključenje na distribucijski sustav izdaje operator distribucijskog sustava,

3. *faktor korekcije* – koeficijent kojim se množi vrijednost obujma plina izmjerena plinomjerom pri radnim uvjetima mjerenja da bi se dobila vrijednost obujma plina koja odgovara standardnom stanju plina,

4. *fiksna mjesečna naknada* – naknada namijenjena pokrivanju pripadajućeg dijela fiksnih troškova obavljanja distribucije plina (Ts2) na obračunskom mjernom mjestu, sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina,

5. *građenje priključka* – nabava potrebnog materijala i opreme, te strojarski, elektro, građevinski i ostali radovi koje u svrhu izvedbe priključka izvodi operator distribucijskog sustava ili ovlašteni izvođač priključka,

6. *gubici plina* – razlika količine plina koja je isporučena u distribucijski sustav i količine plina koja je preuzeta iz distribucijskog sustava, a uključuje razliku u mjerenju, te tehničke i komercijalne gubitke plina,

7. *investitor priključka* – investitor ili vlasnik građevine koja se priključuje na distribucijski sustav, uključujući organizatora zatvorenog distribucijskog sustava i operatora mjesta za opskrbu UPP-om ili SPP-om,

8. *izgradnja priključka* – skup radnji namijenjen osiguravanju uvjeta za priključenje građevine na distribucijski sustav, a koji uključuje stvaranje tehničkih uvjeta u distribucijskom sustavu i izvedbu priključka,

9. *izlaz iz distribucijskog sustava* – mjesto fizičkog spoja između distribucijskog sustava i plinske instalacije građevine priključene na distribucijski sustav te razgraničenja odgovornosti između operatora distribucijskog sustava i krajnjeg kupca, određeno ugovorom o priključenju na distribucijski sustav,

10. *izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta* – gradnja novih i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova distribucijskog sustava koja nije planirana u planu razvoja distribucijskog sustava, kao i gradnja obuhvaćena planom razvoja distribucijskog sustava u razdoblju koje ne odgovara investitoru priključka,

11. *izvedba priključka* – pripremno-završni radovi i građenje priključka,

12. *karakteristična skupina kupaca* – skupina krajnjih kupaca bez dnevnog mjerenja potrošnje plina koje karakteriziraju specifične značajke potrošnje plina na obračunskom mjernom mjestu, a koja se određuje sukladno ovim Mrežnim pravilima,

13. *korisnik sustava* – opskrbljivač plinom koji koristi distribucijski sustav za opskrbu krajnjeg kupca, temeljem ugovora o distribuciji plina,

14. *krajnji kupac* – kupac plina koji je priključen na distribucijski sustav temeljem ugovora o priključenju na distribucijski sustav te ima važeći ugovor o opskrbi plinom sklopljen s korisnikom sustava,

15. *krizno stanje* – stanje djelomičnog ili potpunog prekida opskrbe plinom, koje je proglasilo nadležno tijelo, sukladno Uredbi (EU) broj 2017/1938 Europskog parlamenta i Vijeća te propisima donesenim na temelju te Uredbe,

16. *mjerno-redukcijska stanica* – redukcijska stanica s ugrađenim plinomjerom,

17. *naknada za korištenje distribucijskog sustava* – naknada za standardnu uslugu distribucije plina koju korisnik sustava plaća operatoru distribucijskog sustava, a koja se obračunava i naplaćuje sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina, ovim Mrežnim pravilima te ugovoru o distribuciji plina,

18. *naknada za priključenje i povećanje priključnog kapaciteta* – naknada za izgradnju priključka i/ili promjenu nekog od elemenata priključka koju investitor priključka plaća operatoru distribucijskog sustava i/ili ovlaštenom izvođaču priključka, a koja se obračunava i naplaćuje sukladno Metodologiji utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta, ovim Mrežnim pravilima te ugovoru o priključenju na distribucijski sustav,

19. *obračunsko mjerno mjesto* – dio distribucijskog sustava koji obuhvaća plinomjer i drugu mjernu, regulacijsku i sigurnosnu opremu, na kojem se obavlja mjerenje radi obračuna isporučenog plina,

20. *obračunsko razdoblje* – vremensko razdoblje za koje se obračunava isporučena količina plina,

21. *odorizacijska stanica* – dio distribucijskog sustava u kojem se, pomoću uređaja za odorizaciju, plinu dodaju sredstva kojima se postiže upozoravajući i prepoznatljiv miris,

22. *organizator zatvorenog distribucijskog sustava* – fizička ili pravna osoba koja distribuira plin unutar zatvorenog distribucijskog sustava, a koju je odredio vlasnik zatvorenog distribucijskog sustava uz suglasnost ostalih pravnih i fizičkih osoba, osim kućanstava, čiji su objekti priključeni na zatvoreni distribucijski sustav,

23. *ovlašteni izvođač plinske instalacije* – pravna ili fizička osoba koja je od operatora distribucijskog sustava ishodila ovlaštenje za izvođenje plinskih instalacija na njegovom distribucijskom području,

24. *ovlašteni izvođač priključka* – pravna ili fizička osoba koja je od operatora distribucijskog sustava ishodila ovlaštenje za građenje priključaka na njegovom distribucijskom području,

25. *plinomjer* mjerilo koje mjeri i registrira količinu plina na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima u području zakonskog mjeriteljstva, ovim Mrežnim pravilima i internim tehničkim aktima operatora distribucijskog sustava,

26. *plinovod* cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od ulaza u distribucijski sustav do priključka, uključivo i opremu koja je na njemu ugrađena,

27. *pogon distribucijskog sustava* – stanje u distribucijskom sustavu u kojem su u tehnološkom smislu osigurani preduvjeti za vođenje distribucijskog sustava i isporuka plina svim korisnicima sustava i krajnjim kupcima priključenim na distribucijski sustav,

28. *pretplatni plinomjer* – plinomjer koji dopušta potrošnju plina do iznosa unaprijed plaćene potrošnje plina,

29. *priključak* cjevovodni dio distribucijskog sustava koji služi za prijenos plina od plinovoda do izlaza iz distribucijskog sustava, uključivo opremu koja je na njemu ugrađena,

30. *priključni kapacitet građevine* – protok plina kojega je moguće ostvariti na pojedinom priključku, određen energetskim uvjetima prema zahtjevu investitora priključka i tehničkim karakteristikama distribucijskog sustava, a koji ne može biti veći od tehničkog kapaciteta priključka, izražen u kWh/h,

31. *tehnički kapacitet priključka* – najveći protok plina kojega je moguće ostvariti na pojedinom priključku određen projektom kojim se daje tehničko rješenje priključka građevine, izražen u kWh/h,

32. *priključni kapacitet obračunskog mjernog mjesta* – protok plina kojega je moguće ostvariti na pojedinom obračunskom mjernom mjestu određen energetskom suglasnošću prema zahtjevu investitora priključka i priključnom kapacitetu građevine, izražen u kWh/h,

33. *pripremno-završni radovi* – radovi koje u svrhu izvedbe priključka izvodi operator sustava, a koje čine: provjera usklađenosti građenja priključka s projektom kojim se daje tehničko rješenje priključka građevine, utvrđivanje da je uspješno izvršeno ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti priključka, utvrđivanje da je izvršeno snimanje izvedenog stanja priključka, povezivanje na distribucijski sustav, punjenje priključka plinom, utvrđivanje da je uspješno izvršeno ispitivanje nepropusnosti priključka pod plinom i administrativni poslovi,

34. *redovno stvaranje tehničkih uvjeta* – gradnja novih i/ili rekonstrukcija postojećih dijelova distribucijskog sustava, kao i sva gradnja i/ili rekonstrukcija distribucijskog sustava izvedena u svrhu stvaranja uvjeta za priključenje građevina na distribucijski sustav, odnosno povećanja priključnog kapaciteta već priključenih građevina,

35. *redukcijska stanica* – dio distribucijskog sustava, osim priključka, koji služi za redukciju tlaka plina, s pripadajućom sigurnosnom i kontrolnom opremom postavljen na granici različitih pogonskih tlačnih razreda,

36. *samostalna uporabna cjelina* – dio građevine u vlasništvu fizičke ili pravne osobe sa zasebnim obračunskim mjernim mjestom,

37. *sigurnosni pojas* – prostor, s obje strane, mjereno od osi plinovoda ili priključka, unutar kojega se ne mogu graditi ili postavljati građevine, a koji određuje operator distribucijskog sustava, ovisno o tlačnom razredu plinovoda ili priključka te namjeni građevine,

38. *standardni profil potrošnje* – analitički prikaz procijenjene dnevne potrošnje plina krajnjeg kupca iz karakteristične skupine kupaca, izrađen sukladno ovim Mrežnim pravilima,

39. *standardno stanje plina* – stanje u kojemu je apsolutni tlak plina p_{st} = 101.325 Pa (1,01325 bar) i temperatura plina T_{st} = 288,15 K (15°C),

40. *stvaranje tehničkih uvjeta u distribucijskom sustavu* – redovno i/ili izvanredno stvaranje tehničkih uvjeta,

41. *tarifna stavka za distribuciju* – tarifna stavka za distribuiranu količinu plina (Ts1), sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina,

42. *tarifni model* – grupa kojoj operator distribucijskog sustava pridjeljuje pojedino obračunsko mjerno mjesto, sukladno Metodologiji utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina i ovim Mrežnim pravilima,

43. *tlačni razred* – dozvoljeni raspon radnog tlaka plina u distribucijskom sustavu (ograničen minimalnim i maksimalnim radnim tlakom) pri kojem se obavlja distribucija plina, pri čemu se razlikuje razred niskog tlaka (do uključivo 0,1 bar), srednjeg tlaka (od 0,1 bar do uključivo 5 bar) i visokog tlaka (više od 5 bar),

44. *ulaz u distribucijski sustav* – mjesto fizičkog spoja između distribucijskog sustava i transportnog sustava ili mreže proizvodnih plinovoda ili sustava skladišta plina, te razgraničenja odgovornosti između operatora distribucijskog sustava i operatora transportnog sustava ili proizvođača prirodnog plina ili proizvođača plina ili operatora sustava skladišta plina, određeno ugovorom o priključenju na transportni sustav i ugovorom o priključenju na distribucijski sustav,

45. *višestruko priključenje* – izvedba deset i više priključaka na distribucijski sustav istovremeno s građenjem ili rekonstrukcijom plinovoda,

46. *vođenje distribucijskog sustava* – skup postupaka koji objedinjuje funkcije planiranja, upravljanja i nadzora nad distribucijskim sustavom, a s ciljem održavanja pogonskih parametara distribucijskog sustava u granicama potrebnim za sigurnu i pouzdanu isporuku plina,

47. *zaštitni pojas* – prostor u kojemu treće osobe mogu obavljati radove samo uz suglasnost i nadzor operatora distribucijskog sustava.

II. OPIS DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Članak 5.

(1) Distribucijski sustav obuhvaća plinovode, redukcijske stanice, mjerno-redukcijske stanice, odorizacijske stanice, blokadne stanice, razdjelne stanice, sustav katodne zaštite, sustav za daljinski nadzor, upravljanje i prikupljanje podataka, priključke, plinomjere i drugu mjernu opremu, kao i svu drugu opremu i građevine ugrađene u distribucijski sustav u svrhu osiguravanja sigurnog i pouzdanog pogona distribucijskog sustava i isporuke plina.

(2) Operator distribucijskog sustava je dužan na svojoj mrežnoj stranici objaviti grafički prikaz distribucijskog područja na kojem obavlja energetsku djelatnost distribucije plina, s ucrtanim osnovnim objektima distribucijskog sustava, te omogućiti uvid u popis gradova i općina u kojima obavlja distribuciju plina.

(3) Hrvatska energetska regulatorna agencija (u daljnjem tekstu: Agencija) će na svojoj mrežnoj stranici omogućiti pregled svih distribucijskih sustava na način da će objaviti poveznice na podatke iz stavka 2. ovoga članka.

III. RAZVOJ, GRAĐENJE I ODRŽAVANJE DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA

Članak 6.

(1) Razvoj distribucijskog sustava provodi se prema planu razvoja plinskog distribucijskog sustava, sukladno odredbama Zakona o tržištu plina.

(2) Operator distribucijskog sustava, sukladno odredbama Zakona o tržištu plina, izrađuje godišnje izvješće operatora distribucijskog sustava koje se, između ostaloga, odnosi na pouzdanost, sigurnost i učinkovitost distribucijskog sustava, kvalitetu plina, kvalitetu usluge, pouzdanost isporuke plina, tehničke karakteristike sustava, korištenje kapaciteta distribucijskog sustava i održavanje opreme distribucijskog sustava.

Članak 7.

(1) Prilikom planiranja, projektiranja, gradnje, pokusnog rada, početka i prestanka rada, rekonstrukcije, održavanja, te drugih zahvata na distribucijskom sustavu i zatvorenom distribucijskom sustavu, primjenjuju se odredbe posebnih zakona, propisa, normi i pravila struke kojima se uređuje projektiranje, gradnja, upravljanje i održavanje distribucijskog sustava.

(2) Radi standardizacije i tipizacije mjerne opreme i drugih elemenata distribucijskog sustava i zatvorenog distribucijskog sustava, određivanja sigurnosnog pojasa, izrade geodetskih snimki, te izrade katodne zaštite, mogu se primjenjivati interni tehnički akti koje donosi operator distribucijskog sustava i organizator zatvorenog distribucijskog sustava (upute, uvjeti, pravila, preporuke i drugo), ako nisu u suprotnosti s odredbama posebnih zakona, propisa, normi i pravila struke.

(3) Interni tehnički akti operatora distribucijskog sustava i organizatora zatvorenog distribucijskog sustava iz stavka 2. ovog članka moraju biti objavljeni na njegovoj mrežnoj stranici.

IV. UPRAVLJANJE DISTRIBUCIJSKIM SUSTAVOM

Zaštita distribucijskog sustava

Članak 8.

Operator distribucijskog sustava radi upravljanja, održavanja i razvoja sigurnog, pouzdanog i učinkovitog distribucijskog sustava ima pravo provjere usklađenosti projektiranja, gradnje i održavanja distribucijskog sustava s internim tehničkim aktima operatora distribucijskog sustava iz članka 7. stavka 2. ovih Mrežnih pravila.

Članak 9.

(1) Operator distribucijskog sustava dužan je voditi katastar vodova distribucijskog sustava.

(2) Podaci o novoizgrađenim dijelovima distribucijskog sustava unose se u katastar vodova distribucijskog sustava sukladno odredbama posebnih zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata operatora distribucijskog sustava.

Članak 10.

(1) U slučaju da treća osoba treba izvoditi radove u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava dužna je, radi osiguranja sigurnosti distribucijskog sustava, građevina, imovine, ljudi i životinja, zatražiti od operatora distribucijskog sustava suglasnost za izvođenje radova u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava.

(2) Uz zahtjev za suglasnost za izvođenje radova iz stavka 1. ovoga članka, podnositelj zahtjeva dužan je priložiti tehničku dokumentaciju temeljem koje će izvoditi radove.

(3) Operator distribucijskog sustava dužan je podnositelju zahtjeva za suglasnost za izvođenje radova u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava odgovoriti u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

(4) Uvjeti za izvođenje radova u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava određuju se sukladno odredbama posebnih zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata operatora distribucijskog sustava kojima se uređuju tehnički uvjeti gradnje, pogon i održavanje distribucijskog sustava.

(5) Podnositelj zahtjeva koji je pribavio suglasnost operatora distribucijskog sustava za izvođenje radova u zaštitnom pojasu, dužan je najkasnije tri dana prije dana početka izvođenja radova obavijestiti operatora distribucijskog sustava o planu odvijanja radova te o danu i satu početka i završetka radova.

(6) Zahvati u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava provode se u skladu s uvjetima propisanim u suglasnosti za izvođenje radova u zaštitnom pojasu distribucijskog sustava.

(7) Širina zaštitnog pojasa distribucijskog sustava iznosi:

– plinovodi i priključci visokog tlaka, mjereno od osi plinovoda ili priključka s obje strane – tri metra,

– plinovodi i priključci srednjeg i niskog tlaka, mjereno od osi plinovoda ili priključka s obje strane – jedan metar i

– redukcijske stanice, mjerno-redukcijske stanice, odorizacijske stanice, blokadne stanice, razdjelne stanice i sustav katodne zaštite, mjereno od ograde građevine – tri metra.

Članak 11.

(1) Operator distribucijskog sustava dužan je preuzeti u distribucijski sustav plin čiji parametri kvalitete plina odgovaraju standardnoj kvaliteti plina propisanoj Općim uvjetima opskrbe plinom.

(2) Operator distribucijskog sustava dužan je plin odorirati te pratiti učinkovitost odorizacije sukladno odredbama posebnih zakona, propisa, normi, pravila struke i internih tehničkih akata operatora distribucijskog sustava kojima se uređuju tehnički uvjeti odorizacije.

Tehnički uvjeti za vođenje distribucijskog sustava

Članak 12.

(1) Za vođenje distribucijskog sustava odgovoran je operator distribucijskog sustava.

(2) Operator distribucijskog sustava dužan je održavati radne parametre distribucijskog sustava tako da omogući siguran i pouzdan rad distribucijskog sustava.

(3) Prije i tijekom isporuke plina u distribucijski sustav odnosno isporuke plina iz distribucijskog sustava, operator distribucijskog sustava, organizator zatvorenog distribucijskog sustava, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, korisnik sustava i krajnji kupac dužni su pravodobno obavještavati jedan drugoga o svim činjenicama i okolnostima koje se odnose na ugovorenu distribuciju plina ili mogu imati utjecaja na rad distribucijskog sustava.

(4) Krajnji kupac, organizator zatvorenog distribucijskog sustava, operator mjesta za opskrbu UPP-om i/ili SPP-om, korisnik sustava, operator povezanog sustava i proizvođač prirodnog plina dužan je obavijestiti operatora distribucijskog sustava o očekivanim poremećajima u isporuci plina u distribucijski sustav ili preuzimanju plina iz distribucijskog sustava (tlak, količina i kvaliteta plina) i o poremećajima u povezanom plinskom sustavu, a kako bi operator distribucijskog sustava mogao pravodobno reagirati i na odgovarajući način ukloniti ili umanjiti posljedice poremećaja.

Članak 13.